

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....Lei 180—
Pe un jumătate an.....Lei 90—
Pe 3 luni.....Lei 40—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500—
In streinătate dublu.

**ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19**

REDAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-00

ADMINISTRAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-06

Manifest moral

către parlamentarii aleși prin libera voință a țării.

„Această lege (legea contabilității publice) mai are o dispoziție foarte importantă care va putea fi lărgită, — depinde de la d-voastră domnilor parlamentari — în urma căreia, averile funcționarilor vor putea fi controlate”. (Din discursul dlui Iuliu Maniu).

Formidabilul richizitoriu al dlui prim-ministru scoate la suprafața vieții noastre publice, figurile ridicule de apostoli demodați, în urma cărora nu rămân decât resturile unei decrepitudini morale și nedefinită tristețe, că legile profunde ale moralei au fost încălcate în picioare.

Există în istorie legi ascunse ce cârmuesc și pocetluesc fatal soarta oamenilor și a popoarelor. Aparația discursului dlui prim-ministru, are o dublă semnificație istorică pentru noi: Pe de-o parte, el însemnează întronarea principiului guvernării sincere, iar pe de altă parte însemnează apusul istoricului și osificatului partid liberal.

Coteria politică, care a reușit atâta vreme să creeze mitul fals, al unei uniuni sacre cu țara, în urma căreia și-a aservit printr'o fanarită metodă toate resursele de bogății, economice; — într'o scurtă epocă de un deceniu ne-a dus la disocierea tuturor factorilor de evoluție progresivă, pectui-d în toate domeniile de manifestare publică, economică, socială și morală, una dintre cele mai primejdioase crize.

Fără precedent în politica contemporană, o clică dominantă, guvernează inconștient o țară, până la falimentul total. Noi nu vom rezuma această pagină de tristă istorie, ci vom trage doar concluzia apropiată și firească, că pentru partidul liberal s'a săvârșit marea judecată de apoi, a istoriei, iar plecarea lor din parlamentul suveranității și legătării, cu care nu aveau nimic comun, este doar lămurirea unui echivoc.

La această răspântie a vremii, când principiul democratic se afirmă nedesmințit și se integrează perfect în organizația de stat, deschizând perspective vaste ale unei fecunde guvernări, noi, tineretul național-țărănist din Ardeal, vrem să alungăm din câmpul rodnic și sănătos al vieții românești mișmele de stărv rămase prin descompunerea morală a coaliției minciunii, care timp de zece ani, sub stindarul oligarhic, a supt forțele vii ale națiunii.

Cu idealismul ce caracterizează vârsta, relemăm factorilor de răspundere purificarea fără menajament, a întregii vieți publice și reîntegrarea statului democratic în prerogativele sale de adevărat suveran.

Umbra sinistră pe care o lasă carnavalul politic al celor 10 ani din urmă, nu este de natură a frânge elanul nostru creator, și suntem convinși că parlamentul autentic al țării, expresie vie a voinții ei în acțiune nu va părăsi o clipă postul său de comandă.

D-voastră dlor parlamentari nu aveți drepturi, nici privilegii, ci datorii. Libertatea d-voastră de acțiune este limitată în mod necesar de dezideratele legitime ale acestui popor exploatat. Ieri ca și azi, nimeni n'a cântit la îndeplinirea sarcinilor sale de cetățean, la ascultarea legilor, la plata impozitelor, la adunare sub arme; și totuși un noian de himere, hrănite din falșă concepție a unei burghezii autohtone create cu mâciuca a alimentat mizeria generală și a istovit orice energie creatoare. Nu este suficient a alunga pe viitor aceste năluci. Nu!

Faptele trecutului nu pot scăpa sancțiunilor celor mai aspre, pentru restabilirea echilibrului rupt.

Cum se explică, criza morală și materială în care se sbate astăzi țara? Cine sunt vinovații? Care sunt sancțiunile? Aici se va verifica reala și necesară funcțiune a pedepsei.

Di prim-ministru schițează lapidar răspunderile, iar d-voastră trebuie să hotărâți sancțiunile. Gestionarii banilor publici (funcționari mari și mici) au lichidat treptat și consecvent prestigiul autorității retrogradând statul la sistemul patrimonial feudal. Nu-l puteți reabilita decât prin voința d-voastră dărză care se identifică cu voința lui, de a face un control riguros nu printr'o simplă dispozițiune dintr'o lege specială (legea contabilității publice), ci printr'o lege de control, a patrimoniilor formate prin furt într'un deceniu de uzurpațiune a puterii.

Noi știm precis că se vor învoca argumente de așa zisă ordine superioară, argumente de natură economică generală pentru protecțiunea trântorilor îmbogății pe spinarea statului, cum au mai fost învocate odinioară de anumiți domni, înregimentați astăzi în falanga democratică.

Dar sat liții lăcomiei cu conștiința plină de pete au manifestat totdeauna o periculoasă tendință centrifugală, transformând libertatea în licență și tutela ordinii în haos. Statul, națiunea au fost pentru ei forme goale de înșeles, identificându-și patrimoniile lor cu patrimoniul obștesc.

Astăzi statul, a cărui expresie vie rezidă în conștiința d-voastră are de purtat o mare bătălie ce nu cunoaște nici un fel de subterfugiu. Bătălia restaurației proprii sale puteri, concretizată în principiul unei imanente justiții sociale, în care voința de a stăpâni a individului în ordine patrimonială și morală să fie limitată de voința permanentă a națiunii de a trăi. Violarea normelor moralei nu cunoaște compromisuri.

Există în conștiința noastră a tuturor principiul permanent al expiației, iar conștiința d-voastră care este rezultanta mișcării tuturor conștiințelor cetățenești trebuie să dea satisfacție acestui elementar principiu. Altfel toate cuceririle democratice rămân formale, simple și nedifinitive, lăsând liber joc tuturor tentențunilor de aventura în viitor. Poporul care v'a ales, așteaptă lichidarea grabnică a unei sistem care a copleșit țara cu uriașe deficite materiale și morale punând în locul lui ordinea de fier a dreptului și a moralei și afirmând respectat menirea și tăria neamului acestuia.

Fresca suferințelor noastre se înfățișează astăzi aureolată de lumini de foc, cari pătrund până în adâncurile dughenelor clocite ale zarafilor de ieri.

Răsplata omenească și dreaptă va îndrepta rănille pricinuite de mâinile nelegiuite, iar calea spre progres va fi protejată de mintea d-voastră înțeleaptă și garantată de voința noastră fermă pentru realizarea marilor înfăptuiri de mâine.

Chemarea tineretului național-țărănist din Ardeal.

Misiunea noastră.

Inspirat de generozitatea, iubirea pentru ideal, dreptate și adevăr, cari au caracterizat generațiile din toate timpurile, tineretul intelectual din Ardeal, având previziunea clară a consecințelor ce ar fi rezultat de pe urma înfrângerii și eventualei dispariții a partidului național de sub conducerea d-lui Maniu, s'a manifestat în primăvara anului 1926 ca o generație conștientă, compactă și viguroasă, înregimentându-se spontan în armata eroică a vechilor și încercaților luptători.

Planul diabolic de nimicire al partidului național, care avea o misiune istorică de îndeplinit, a trebuit să eșueze în fața splendorii și emoționantei manifestațiuni a tineretului nostru intelectual. Chaosul și incertitudinea provocate de lovitura meschină din 1926, a făcut să se clatine și cele mai ferme caractere. Cei ce au fost în centrul evenimentelor de atunci pot confirma acest adevăr. Necunoscându-se proporțiunile defecțiunilor, și cei mai încercați luptători au avut la un moment dat îndoeli chinuitoare, că se va putea para lovitura dată în plin, în modul cel mai mișelesc, în timpul cel mai neprielnic, provocând astfel acea criză memorabilă din viața partidului național țărănesc, care l-ar fi putut costa ființa, dacă n'ar fi intrat în acțiune generația lui 1926, dacă revirimentul moral al istoricului apel n'ar fi readus credința în sufletele mulțimei, dar mai ales în rândurile intelectualilor.

Apelul nostru, îndrăznim să afirmăm sus și tare, a fost unul din cele mai importante acte politice din câte s'au produs dela Unire încoace. „Chemarea” a luat ființă în mod spontan, din inițiativa tinerilor intelectuali din capitala Ardealului, și s'a afirmat ca cel mai viguros organ de luptă politică în ultimii trei ani. Deși acțiunile „Chemării” au fost încadrate în programul de luptă al partidului, totuși aceste acțiuni au avut un farmec deosebit prin independența ce a avut-o conducerea în alegerea mijloacelor; prin eficacitatea acestor mijloace și prin ritmul viguros pe care am știut să-l imprimăm luptelor politice din ultimul timp.

Aportul tineretului chemărist nu poate fi contestat nici de cel mai înverșunat adversar al organizațiunii noastre. S'a încercat, și se mai încearcă, să se reducă meritul acestei organizațiuni câștigat în lupta cea mare pentru desrobirea națiunii de sub jugul oligarhiei, dar zadarnic, căci aportul nostru a fost apreciat la justa lui valoare de către însuși șeful partidului. Orice atac, de ori unde și dela oricine ar veni el se izbește de declarația istorică a d-lui Maniu, făcută în ședința parlamentului din... , când Chemarea Tinerimii Române a fost consacrată de generația lui 1926. Dar

(Continuarea pe pagina II-a)

(Continuarea de pe pagina I a)

se mai lovește și de luptele generoase și dezinteresate, de prestația efectivă și voința fermă a acestei generații de a duce la îndeplinire integrală programul anunțat în apelul „Chemarea” din 1926.

Pentru lămurirea tuturor ne simțim datorii a o spune că expansiunea organizației la sate și pe cuprinsul întregii țări, aprofundarea și desăvârșirea organizației chemărilor pornește exclusiv din inițiativa conducerii Chemării, cu aprobarea șefului partidului, bineînțeles, și că această expansiune se face numai și numai din mijloacele de care dispun membrii chemăriștii. Guvernul nu are nimic comun cu această organizație, nici nu o subvenționează, dar nici nu o împiedică, pentru că nu are de ce să o împiedice. Nici un motiv legal n'ar putea fi invocat pentru limitarea acțiunii noastre. Dar cine ar putea împiedica o acțiune atât de nobilă, cine ar avea curajul — căci de drept nu poate fi vorba — să stăvilească expansiunea noastră, desăvârșirea și încadrarea într-o disciplină severă a organizației noastre, atâta vreme cât ea se mișcă pe tărâmul perfecte legalității și este absolut constituțională? Programul nostru este cunoscut de toată lumea din această țară. Nu mai e nevoie să-l expunem și să-l analizăm în cadrul acestor considerațiuni. Atât doar, că el nu conține nimic subversiv, ba din contră, este profund patriotic și absolut necesar pentru educația tineretului intelectual și rural.

Misiunea noastră e să desăvârșim acest program, să moralizăm viața publică, să păstrăm victoriile erei noui democratice, să creem o solidaritate a tineretului din toate părțile și straturile sociale, să întărim simțul pentru datorii și drepturile civice ale cetățeanului și să formăm un organism capabil din toate punctele de vedere pentru a continua cu succes glorioasă operă a partidului național țărănesc.

I. Martalogu.

Raze de Lună.

E titlul unui volum de poezii apărut în editura „Foia Poporului” din Sibiu, datorită studentului chemărișt, Nicolae Iancu. Poeziile 60 la număr, sunt bucuriile sincere și curate ale unui tânăr amăguit dar veșnic îndrăgostit. Ceia ce te frapază când deschizi volumul, e ușurința rară a versificației și spontaneitatea gradată a ideilor. Peisajul preferat — în care-și desmeardă sentimentele — e acela de noapte în care, asemenea manierele poezilor indici luna e invocată până la nemărginire. În penumbra extompate ale amurgului întârziat se plămădește și desăvârșită toată drăgălășenia versului d-lui Iancu.

Toate strofele abundă în peisajii, rupte din natură cu multă iscusință. Minunat e redat răsăritul lunii, și apunerea ei după vârfuri tremurătoare de brazi. Călinul volumului găsești ici colea niscaiva greșeli care sunt inerente începutului.

De multe ori poezia d-lui Iancu, consacră fondul forme, fără a reaminti prin nimic eventuala afinitate cu Paul Verlaine.

Neîncadrându-se în rândul modernistilor noștri, D-sa rămâne un tradiționalist și nu arareori umbrele „Lumini de Lună” eminesciana vin să îndemne la versificație.

Dar asemenea neretușări de începător se compensează cu imagini îndrăznețe dozate cu o notă de adâncă sinceritate.

Jos la vale vine-agale

Majestosu cerb pribeag.

sau

Hăt departe la o stână

Cântă fluierul plângând

Iar pădurea cea bătrână

Ii răspunde fremătând.

(Noaptea în codru).

Noi nu putem saluta decât cu bucurie, pe barzii generației noastre. Dar dintre ei cel mai de laudă va fi acela care știind să se emancipeze de sub influența larilor noștri poezi va intra în versul lui sonor, aspirațiile generației căreia aparține.

Și nu va fi pentru noi o mirare dacă mâine chiar d-l Iancu va fi acela.

I. P.

Pentru abonați.

In acest număr al ziarului nostru am adneaxat oate un mandat postal, rugăm stăruitor pe dd. abonați să binevoiască a ne trimite abonamentul servindu-se în acest scop de alăturatul mandat postal.

Tarul, iconarul și jugănarul.

Când după sângerosul an 1907 s'a pus totuși chestiunea răspunderilor și a eventualelor măsuri de îndreptare cari ar trebui luate, s'a găsit că tulburarea țărănimii noastre era opera indirectă tocmai a țarului, iar directă a iconarilor și jugănarilor cari în exercițiul comerțului și meseriei lor cutreierau satele noastre pravoslavnice. Așa ne-o spune aceasta C. Dobrogeanu Gherea în Neoiobăgia sa, în care așa cum o știa și cum o putea el s'a ocupat de „contradicțiile economice, anomiile sociale, antagonismele îngrămădite în regimul nostru agrar” cari fac posibile perturbațiunile colectivității.

Iar acuza liberatoare și primitivă a prins. Cel puțin acolo unde era nevoie să amăgim și să astupăm unele goluri provocate de o involuntară întrebare răspundeam cu aceasta bizară împărțire de cuvinte: țarul, iconarul și jugănarul.

„Se părea că jugănarul muscal stărpind vioiciunea vitelor o comunica țărănimii române” scrie Dobrogeanu Gherea.

Fericite vremuri ale copilăriei politice a democrației române! Ce ușoară delăturare a unor răspunderi cari nu cădea în sarcina altora de cât a ciorcoimei române pe care o unire inconștientă cu samsarii și cămătarii neomenoși a compromis-o ireparabil în fața marilor mase ale țărănimii.

In acest învălmășag social mărit mai ales, prin aceasta reparație și izolare între două clase sociale, s'a consolidat o singură idee și convingere în mijlocul țărănimii, că numai acelui nădrăgar trebuie să-i mai acoarde încrederea sa care probează prin fapte o sinceră intenționare a ajutorării ei.

Paralel cu aceste învățăturii cu cartă experiențele politice ale țărănilor din vechiul regat s'au îmbogățit, în Ardeal, românii, luptau în cadrele partidului național fără deosebire de clasă pentru apărarea ființei lor etnice. Conducătorii firești ai poporului nostru — intelectualii lui — erau singurii cari se apropiiau de el înțelegându-l și vrându-i binele.

Dela acele vremuri și până astăzi am trecut cu toți împreună prin mari evenimente și prefaceri istorice.

Neamul românesc a simțit ca și un singur suflet, în zilele dezastrului, aceleași deprimante sguđuri morale, de asemenea unit, el a sărbătorit cu toată splendoarea poeziei simțirilor sale, accentul victoriei și desrobirei.

Au urmat apoi noui încercări, de alt ordin. Duzmunii din lăuntru și din afară veghiau să ne împiedice consolidarea și contopirea perfectă a tuturor divergențelor cari încă ne separau.

In acest timp peste combinații mârșave și peste ticăloșii de tarabă, oamenii de 'treabă, acei cari au probat prin fapte, că sunt gata de a sta în ajutorul poporului, s'au găsit și s'au pus pe lucru. Românii s'au simțit ușurați de o grea povară care le apăsa sufletul. Nădejdele apucau să se realizeze. Cadrele erau formate trebuie să începem lupta.

Și am văzut atunci lungul șir de manifestații politice organizate de partidul național-țărănesc. Am văzut cele două Albe-Iulii din urmă cu alipirea neprecupețită și fatalistă a poporului nostru către șefii lui firești și aleși prin proba faptelor.

Astăzi guvernăm noi țara în urma voinței naționale. Peste genantele și criticele momente ale împărțirii funcțiunilor și a resplătirii meritelor naționale am trecut.

Organismul partidului național-țărănesc a ieșit neatinș și oțelit chiar, din aceasta orânduală care la alte partide se transforma într-o țigănească căpătuală și luptă pentru situații. Meritul este al oamenilor cari au probat cu fapte. Poate de multe ori ei au fost uitați sau neîndreptățiți. Dar nu

Manuscrisele se trimit pe adresa: Dl Iosif Pogăcean, Str. Isabela No. 2 Cluj.

reproșăm aici. Bătrâni sau tineri — idealisti sau doctrinari incorigibili — ei nu vor cărți dar vor continua să fie o permanentă instanță de judecată a tuturor faptelor partidului nostru. La ei se adresează poporul din sate, orașele sau orașe. Ei sunt peste miniștrii, peste parlamentari sau peste oricare alt funcționar al noiei orânduei, căci astăzi procesele democrației române se fac în for și cu participarea fiecărui cetățean cu dreptul de vot direct și secret. Adunările dela Alba-Iulia au fost ședințele comițiilor tribune ale neamului românesc.

Au trecut vremurile cu țarul, iconarul și jugănarul muscal, au trecut și „après nous le déluge”. Vocea popoarele ale francezului și usuratecului rului e vocea lui Dumnezeu, deci cei ce au urechi de auzit să audă.

ION SĂLĂGIANŪ.

Pentru dl Ministru al Comunicațiilor.

O rugăminte.

Călătorilor din țara noastră li se oferă o privilegie nu tocmai monotonă trecând prin stațiile noastre.

Drept roadă a debandadei ce a fost la căile ferate și exteriorizare jenantă a felului cum guvernării de ieri au purtat grija drumurilor noastre ferate, toate stațiile cefereului sunt pline de serii interminabile de vagoane și locomotive epuizate, cu o înfățișare prea semnificativă epocii rușinoase de mai ieri.

Ceeace impresionează deosebi e numărul prea mare al locomotivelor deteriorate.

Credem că e o chestiune de decență națională a ascunde defecte, asupra cărora nu poate fi orientat orice trecător numai decât, și în care conducerea actuală n'are nici o vină.

Il rugăm pe dl Ministru al Comunicațiilor să binevoiască a stabili numărul precis al acestor locomotive și dacă sărăcia mare, ce ne-au lăsat guvernele de ieri drept roadă a cărmuirilor de zece ani, f-l va împiedeca pe dl Ministru Madgearu să le trimită la reparat, atunci îl rugăm să binevoiască a le scoate din inventarul căilor ferate, dar și până atunci să binevoiască a dispune concentrarea lor pe vre-o „insulă” neumbilată și nevăzută de nimeni.

Din trecutul cooperației române.

Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș. Epoca primă până la unificarea cu cea din Regat.

De: „r. Florian Dinculescu.

(Continuare)

De aceea nu putem vorbi de o asemenea asociație la Români, cari așteptau alte vremuri mai bune.

In ceceea privește dizolvarea asociației se făcea foarte ușor, adeseori pentru motive ridicole, — fără multă motivare autoritatea publică putea suspenda sau retrage ori stinge autorizația dată. — (N. Gh. ibid. pag. 184.

In scurt „caracteristica legii asociației — Patentei — din 1852, ar fi teama autorității de asociație, de puterea asociației, teamă perfect justificată într'un regim absolutist. Regimul juridic de sub această lege era deci cu totul neprielnic asociației”. — (N. Ghiulea, op. cit. pag. 185).

Legea VIII din 1840, prima lege maghiară în această materie, privitoare la raporturile de drept ale societăților formate pentru câștig comun, se referă la două feluri de asociații: societățile în nume colectiv și societățile pe acțiuni. Societățile cooperative nu era prevăzute în mod special.

Cum acestea nu erau societăți pur comerciale aveau îndatorirea în prealabil să ceară aprobarea autorității administrative supreme, celei din Bănat și părțile ungurene, la Buda; cele din Transilvania la Cluj. Actele numeroase ca și în trecut de constituire se cercetau, la scaunul gubernial. Regimul patentei imperiale din 1852, nu fusese abrogat prin noua lege.

„De aceea aflăm pe Visarion Roman întemeetorul primei cooperative române în Ardeal, adresându-se guvernului din Cluj la sfârșitul lui Aprilie 1867, pentru autorizația de înființare a „Societății de păstrare și împrumut, din Rășinari. Abia la 12 Februarie, aproape după un an s'a obținut această autorizație”. — (N. Ghiulea: Asoc. țăr. pag. 80.)

Sub regimul legii maghiare, cooperația este supusă aceluiaș sistem greoiu de procedură la constituire, suspectată și controlată în deaproape printr'un regim polițienesc, cei creiază un mediu cu totul neprielnic, care durează până la anul 1875.

In 1875 se aduce Legea XXXVII, sau codul comercial maghiar, care în titlul XI întreg se ocupă numai de asociațiile cooperative, pe cari le normează după principiile împrumutate

din codul austriac și italian.

Sunt cuprinse aci toate ramurile cooperației în plus și pe aceea a ajutorului reciproc „făcând ca acest cod să corespundă noiei doctrine a cooperației”. — (N. Ghiulea: Bulet. cit. pag. 189.

Codul comercial maghiar din 1875 definește cooperația, îi arată scopul ei, deosebirea de societatea capitalistă, arată modul și condițiile cerute la înființarea unei cooperative, cu privire la actul constitutiv, statute, publicația inscripției în registrul firmelor, la cari se aplică unele dispoziții dela societățile comerciale-anonime.

O societate cooperativă, după acest cod, poate funcționa valabil chiar dela constituirea ei, în prima adunare generală; înscrierea în registrul firmelor neputând fi refuzată și neavând decât un caracter declarativ, nu constitutiv.

„Regimul juridic stabilit de codul comercial maghiar este unul din cele mai libere regimuri de care se poate bucura cooperația. Mișcarea cooperativă era absolut liberă și autonomă. Inființarea unei cooperative nu era dependentă de nici-o autorizație și de nici-o cercetare prealabilă”.

„Elasticitatea binefăcătoare a codului comercial maghiar era și în aceea că punând anumite limite largi și îngăduind toate posibilitățile, lasă toată libertatea de organizare societății, considerând statutele ca legea constituțională a oricărei societăți cooperative”. (N. Ghiulea: Bulet. cit. pag. 198.

Dar în 1898, se aduce „Legea XXIII, care formează regimul juridic al cooperației ungare și în Ardeal deci prin derogare dela codul comercial, ca fiind o lege specială, până în anul 1920.

Legea XXIII din 1898, privitoare la cooperativele de credit, agricole și industriale, prevede mari restrângeri și abateri dela codul comercial cu privire la cooperație. Societățile cooperative devin mai puțin libere; ele se pun iarăși sub controlul și tutela autorității publice, sau a unei cooperații publice, dela constituire; (reuniune agricolă, cameră de comerț, etc’.

(Urmează)

Prietenii și abonații ziarului nostru sunt rugați a aprecia eforturile materiale ale ziarului nostru, sprijinindu-ne cu achitarea abonamentului: Nu suntem un ziar comercializat, nici un ziar susținut. Pe lângă grija mare ce depuем în redactarea ziarului nostru, ne apasă greu și grija materială. Nu vrem comercializarea, nici aservirea scrisului nostru; preferim a apela la sprijinul distinșilor pretini și abonați ai noștri. Mai presus de sumă, noi apreciem gestul.

Redacția

Pasivitate umilitoare.

Sunt o serie de întâmplări și fapte voluntare, rulante pe ecranul zilei, cari scârbesc pe spectator prin încăpăținarea și regularitatea cu care se repetă, străcurându-i de multe ori un sămbure de îngrijorare pentru viitorul care se plămădește. — Urâte, hidoase, desguștătoare cu un cuvânt, tot ce poate produce mai object și stricat veacul sunt faptele oamenilor — cari sunt foarte departe de sentimentele noastre, cu cari însă ne trăim amarul zilei, sau ne privesc cu ochi pizmuitori de dincolo de apa ce curge azi limpede, nu de mult tulburată de sânge-Tisa. Acest neam, căruia noi nu-i purtăm grija prin dușmăni, cel mult îl privim indiferent — își cheltuiește toată vloga pe alturul unor vise apodictice, utopice și deșarte. Nu le vine greu a corupe oameni cu cădere, a înființa societăți, a subjugă cu bani cauzei lor neamuri, fiind gata la orice jertfă, pentru a menține arzândă candelă altarului cu aspirații.

Și în goana lor nebună, nu vreau să țină seamă de nimic. Cinste, pudicitate, umanitarism și bună voință dictate de vremurile noi, sunt noțiuni pe cari le nesocotesc până la degenerare. — Care fără din Europa — care și respectă cât de puțin, cinstea și demnitatea de stat — s'ar fi pretat la faptele rușinoase și murdare pe cari le-a comis Ungaria.

Credem de inutilă înșirarea lor, fiind noscute tuturor pe deplin.

Dar în afară, de falsificări, afaceri ca acelea dela Sf. Gothard — cari ar fi trebuit să o îngroape într'un dispreț European unanim, — ea manevrează și alte sureticuri întru nimic mai puțin primejdioase în fond, — deși fine și elegante la formă, reclamând de multe ori, un bob de spirit, spre a fi descoperite. Propriumintele ele formează grosul propagandei, căci, o afacere gothardiană, un discurs bethlenist incendiar la răstimpuri, sunt termometrele de măsurare a spiritelor din atmosfera creată prin propaganda desfășurată — așa cum ei știu. — În vederea realizării idealului ce-l urmăresc, să folosească în propagandă de tot ce a putut născoci mintea omenească și prezintă un grad mai înalt de susceptibilitate, în sensul scopului urmărit. Incepând cu vorba, scrisul, fotografiile de toate speciile, cari de ca-i mai atractive și mai convingătoare, culminând în ultimul timp, prin telefonica fără fir și arta ecranului.

Cinematograful și telefonul fără fir, minăni ale secolului, sunt eficiente mijloace de propagandă în domeniul culturai și al ideilor, nu-s mai puțin accesibile de a răspunde dușmănia și ura între popoare.

E cunoscut de toți, modul scandalos în care se face propaganda anti-românească, chiar în România — să nu mai vorbim de străinătate. — Dela o vreme încoace, nu mai e chip să ascultăm un concert la radio sau să vezi un film, fiindcă mereu dai de lucruri unguerești cari nu mai fac artă ci propagandă. — La cinema, filme cu husrării cu cizme văcsuite și mustața răsucită — purtând diferite titluri fil-

mele: (Manevrele de toamnă, Rapsodia Ungariei) iar la radio în loc de concerte și lucruri de artă, auzi numai frânturi de discursuri urâte și respingătoare emise de Bud... Și comedia aceasta jucată de oameni descrecați, suferinzi de nevropatie agresivă, se joacă fără intrerupere. Nu cunoosc oboseală, confundând ziua cu noaptea în dirijarea aceleiași simfonii banale și hodorogite. — În ultimul timp, profitând de faptul că unul dintre directorii stadionului dela "Hollywood e ungar" — nu căutam taina prin care a ajuns acolo — toarnă toate filmele noi numai în conținut unguerec. — Toate faptele mari ale poporului unguerec — dacă are — suferințele poporului, frumusețile țării, toate sunt cristalizate în filme neperitoare, având destinația măreață de a rula înaintea tuturor popoarelor, ca văzându-le să-și de-a cuvântul de deslegare în problema unguerească. Dela o vreme încoace numai filme de aceasta rulează și pela noi, — de necrezut și totuși riguros exact. — În Cluj, capitala Ardealului românesc, la cinematograful "Corzo" cazul flagrant a devenit cronic prin recidivă. Cinematograful acesta, născut cine știe prin ce nelegiuire, e proprietatea unui conte avortat de Ungaria pe aceste meleaguri, care nu se sfiiește să-și bată joc de noi chiar la noi acasă, — uitând că toleranța are margini.

Să nu se creadă că afirmațiunile acestea sunt niște porniri momentane, cari n'au nimic temeinic și serios în ele și că sunt numai impulsunile reacționare, ale unui tânăr observator, cu un pronunțat entuziasm față de tot ce e românesc, și care vede pericol și în cea mai neînsemnată semnalăție care ar avea numai tendința de a atenta la ideea integrității românești. — Căci pe care bun Român îl lasă rece sfidările maghiare din ultimul timp. Cine poate spune că acțiunea unguerească n'are nimic serios și periculos în ea? Admitind că pericolul material ar fi imposibil pentru un moment, dar rămână cel moral. Avem o demnitate de popor cinstit, — nu hoț și falsificator internațional — pe care nu trebuie să o lăsăm culcată în picioare chiar la noi acasă?

Și atunci ne întrebăm de ce nu ne luăm o poziție mai demnă și serioasă în fața batjocurei venită între noi de peste Tisa!?

Avem ori n'avem siguranță?

Și dacă avem de ce-i lasă pe Ungurii obraznici să-și facă de cap?

De ce nu se i-au măsuri riguroase la eliberarea permiselor de radiofonie, paralizându-se efectul propagandei în rândurile minoritarilor dela noi și filmele la importăție de ce nu sunt trecute printr'o cenzură, care ar zădărnici aspirațiunile bolnăvicioase ale răsleților conti pinioni de primejdie pentru Românmism.

Credem că e timpul să rupem odată cu pasivitatea umilitoare și să revenim la o poziție hotărâtoare și demnă, cu un ceas mai de vreme, în spre binele țării și spre zădărnicia celor cari ne vreau răul.

JOSIF POGĂCEANU.

Tâlcul impozitelor

sau o lămurire către tovarășii mei contribuabil.

Omul este o ființă eminentamente socială, dar nu universală, ci adecuată unui mediu ambiant, unui mediu geografic, istoric și social. Atât timp, până când nu a ajuns la acest mediu special și unitar, care se concretizează și se numește „PATRIE“, nu a putut fi vorbă de vre-o evoluție în istoria omenirii, nici culturală, nici economică. Ce s'a creiat în aceasta, privință, s'a creiat în națiune, de o societate omenească legată de un mediu geografic, unită și condusă de aceleași scopuri, gândiri, tendințe, sentimente și aspirațiuni. Unde au lipsit aceste condiții, a lipsit și evoluția. Hoardele barbare, care-și schimbau mediul din clipă în clipă, nu au putut crea nimic statornic, nici pentru ei nici pentru urmașii lor pe acest pământ. Au

dispărut, ca orice alte gănganii. Prima națiune a creiat primele elemente de cultură și un popor a încetat de a mai constitui o națiune. Evreii și țiganii sunt elemente culturale numai în măsura, în care se pot asimila unei alte națiuni asimilare prin sentimente naționale, căci o societate omenească lipsită de aceasta cohesiune, este tot numai o hoardă, precum tot o hoardă este și cea grupare, care confundă sentimentele de naționalism cu sentimentele de ură, jaf, răzburare etc, cum se întâmplă aceasta adesea la popoarele asiatice. Să ne ferim de acest preudo-naționalizm și să păstrăm sentimentul național pur.

1. Apărarea națională.

Noi am știut, să formăm și să ne

menținem ca națiune, pentru că sentimentele ne-au fost totdeauna curate, am știut, să sacrificăm pentru acest scop suprem, sacrificiu, care se numește contribuție.

Suntem datori, să păstrăm ceace am moștenit și ceace suntem noi însine, patria. Și trebuie, să o apărăm față de aceia, cari nu au învățat niciodată, să trăiască din munca lor proprie, ci numai din sudoarea feței altora, râvnind la ea, ca la un lucru gata. Căci, dupăcum sunt persoane și clase sociale, cari n'au știut trăi, decât pe spinarea bietului român, și optează de a trăi tot astfel și pe mai departe, tot așa sunt națiuni, cari în trândăvia lor văzându-se pierind, cred, că subjugând alte națiuni, se vor putea salva dela sigura pieire. Acestea trebuie, să le strigăm un veto. Atât se cere dela fiecare cetățean: protestul. Or armata nu este altceva, decât un semn de protest al națiunii, și acest protest, trebuie, să fie puternic.

2. Nivearea epartizării bunurilor.

Sub scutul acestei apărări fiecare cetățean poate munci liniștit spre binele său material și cultural, pentru sine și pentru deaproapele său. Și dacă din această muncă își va asigura existența, ba chiar agonisi și unele bunuri, aceasta trebuie, să o mulțamească patriei, care l-a protejat și apărât în munca sa. Se cuvine, ca din prisosul muncii sale, să sacrifice o cât de mică parte pentru menținerea acestei forțe. Cel, pe care soartea, cu toate străduințele sale, nu l-a favorizat să producă un prisos, bineînțeles, că nu va contribui cu nimic. Fiecare, deci numai din prisosul de peste trebuințele pentru asigurarea existenței și numai în măsura acestuia.

3. Contribuția factor de producție.

Sunt trebuințe mici, cari nu pot fi satisfăcute decât cu lucruri — sau părți — lucruri mari, cum ar fi o călătorie, o convorbire cu depărtări mari. Obiectele acestor trebuințe sunt atât de costisitoare, încât nici un particular nu și-le-ar putea procura. În comun însă, prin mici contribuții, asupra unuia se revine o cotăparte infimă. Din cote mici de contribuții se pot forma capitaluri mari de folos mare. Astfel căile de comunicație, poșta, paza publică, telefonul etc.

În acest sens fiecare contribuabil devine folositor celui alt. Cu cât sunt mai mulți, cu atât capitalurile de utilitate publică devin mai mari și mai folositoare. Este în interesul fiecăruia înmulțirea subiectelor de contribuție. Și astfel se ajunge la ideea caritabilă de a se ajuta unul pe altul, spre a nu lăsa pieririi pe acela, care ar fi amenințat în lupta sa pentru existență: se salvează un contribuabil.

4. Fond de rezervă.

Contribuția este o părticică din prisosul de câștig. Din aceste prisosuri din anii favorabili, se constituiesc rezerve, cari în anii buni se întrebuințează ca mijloc de producție, iar în anii slabi se întrebuințează pentru complectarea lipsurilor acelora, cari nu-și pot câștiga nici minimul de existență.

Foametea, care i-a dat toiagul în mână lui Iacob pentru a cerși pâinea în Egipt, astăzi, în statele cu sistemul de contribuții bine stabilit est prevenită, pentru evitarea căreia se constituiesc fonduri de rezervă.

A. Băndeau.

Noi am moștenit nici mai mult nici mai puțin de 17 miliarde deficit. Avem datoria să acoperim aceste deficite și în această situație atacurile liberale sunt meschine. Noi trebuie să ne facem un titlu de glorie din măsurile pe cari le luăm pentru remedierea acestei situațiuni și țara va judeca cine sunt adevărații vinovați. Retragerea din parlament a partidului liberal în aceste momente critice eu o taxez de trădare de neam.

(Din discursul dlui ministru Mihai Popovici).

Scrisori din Paris.

Liga drepturilor omului își are totdeauna calul de bătae. Într'un timp nu prea îndepărtat erau „crimele“ din România ce se infierau în meetinguri, conferințe și afișe. Săptămânile trecute i-a venit rândul Poloniei. De câteva zile este Bulgaria la ordinea zilei. Regimul Liapceff este descris în termeni ce ar fi sfâșietori, dacă n'ar fi ridicoli. Numărul deținuților politici este de peste 150.000 (tot al șaselea bulgar este deci întreținut de stat), teroarea domnește peste tot, guvernul și-a creat o gardă de zbirii din foștii vrangheliști, etc. Neseriozitatea acestor campanii o dovedește însă mai ales seria oratorilor, cari aproape în toate cazurile sunt aceiași. Ieșirile lor vehemente, murdăriile, cu cari improașcă toată lumea, care îndrăznește să nu fie de acord cu ei, nu pot, de sigur, să constitue elemente de convingere.

Marele eveniment sportiv și monden al Parisului: grand prix-ul din ultima Duminecă a lunei Iunie, a adunat o lume imensă pe câmpul de alergări dela Longchamp. Este ultima manifestație colectivă de eleganță pariziană înainte de începerea sezonului de băi. Turf-ul a fost totdeauna un bun mijloc de exhibiții pentru haute couture de pe rue de la paix. Anul acesta o ploaie inoportună n'a putut să împiedice afluența mulțimii. Proprietarul calului câștigător va încasa frumusea sumă de un milion și jumătate franci. Emoția rivalilor înainte de decisivă a fost împărțită de masa fremissantă a curioșilor.

Inițiativa particulară în propagandă națională trebuie să aibă un rol covârșitor. Sunt fericit, că pot semnala de astă dată o mică înfăptuire. Dl Ion Sălăgeanu — membru al „Chemării“ — a intervenit pe lângă Prefectura ju-

dețului Bihor spre a se trimite muzeului etnografic din Paris (Trocadéro) obiecte de artă casnică românească. Este un început, care merită să fie relevat.

Alături de vitrina românească în muzeul amintit se află — vecinătate obsedantă — cea unguerească. Intre altele este o figură de ceară în mărime naturală, reprezentând o țărancă maghiară din Kalotaszeg. Dedesubt este indicat donatorul: muzeul etnografic din Budapesta. Iată de ce în al unsprezecelea an după unire numele comunei Călățele figurează încă în versiunea maghiară.

François Coty, celebrul fabricant de parfumuri și proprietar al ziarelor „Figaro“ și „L'ami du peuple“ duce în aceasta din urmă, care se bucură de o popularitate largă, o campanie intensă împotriva comunismului. Într'o seria de articole el se silește să deschidă ochii poporului, arătându-i cine sunt așii comunismului în Franța ce scopuri urmăresc și cine se află în dosul întregii mișcări.

După furtuna de indignație provocată de articolul lui Macdonald, în prezent domnește acalmia. Nu de mult un ziar parizian punea în antet: (Au și englezii în persoana lui Macdonald pe Heriott al lor. Nu-i învidiem!). Esemnificativ. — Totuși a avut și articolul încredinat al șefului labourist avantajul său. A arătat, că între Franța, Italia, Polonia și mica înțelegere există o comunitate naturală de interese, care impune — dacă împrejurările o cer — frontul unic. Deasupra antagonismelor politice se află necesitatea de a conserva integritatea teritorială a fiecăruia, integritate consacrată prin tratatele de pace.

Paris, 1. Iulie 1929.

Aurel Păcurariu.

Complotul fascist.

Fără a intra în amănuntele simulacului de complot organizat de August Stoica și încă câțiva prematuri și neserioși — e de datoria noastră de a da reala lor semnificație faptelor petrecute recent. Nu doar că am vrea să dăm „complotului” caracterul de gravitate pe care, de fapt, nu-l are. Ci de a sublinia cum se cuvine perspicacitatea și spiritul de veghe al guvernului — care a pus imediat pe bieții aventurieri fasciști la răcoare. Orice s'ar zice și ori câtă ură nutresc unii bandiți împotriva actualului regim — totuși putem afirma — și faptele ne-au confirmat și ne vor mai confirma — că avem în fruntea statului un guvern tare. O mână de fer.

Care nu permite jocul abracadabrant de-a aventura al nimănui. Ci-l va zdrobi fără milă în fașe. Așa — cum de fapt l'a zdrobit. Căci tentativa lui August Stoica — colonel în retragere și a celorlalți, a fost pusă la punct imediat ce a vrut să treacă spre faza hotărâtoare a infrațiunii consumate. Și codul penal va fi aplicat cu severitatea necesară — dar nu cu excesivitate brutală, inumană, banditească. Așa cum se făcea sub liberali. De exemplu în Valea Jiului. Unde au fost stâlciți în bătai — de călăul Schipor — atâția oameni confundați, prin profesie, în minele de cărbuni pentru a extrage seva pământului românesc spre îmbogățirea și fericirea țării românești. Iată hărțile lui Schipor cari au constituit acum un an tragedia minelor din Valea Jiului trebuie evocată acum când s'a desecă perit „complotul fascist”.

Pentru a se vedea care este modul de a se comporta în fața civilizației și umanității deoparte el: partidului liberal iar în alta parte el partidul național-țărănesc.

Căci amândouă partidele la guvern, au avut în această direcție un singur obiectiv precis: menținerea ordinii și a liniștii publice.

Dar pe când liberalii au vrut să atingă acest scop prin bătaii și schilodiri, partidul național-țărănesc o face prin armata legii. Care aplicată riguros e mai aspră și mai dureroasă decât bătaia.

Chestiune esențială e deci deosebirea între modul de a păstra liniștea politică al liberarilor și național-țărăniștilor.

Căci pe când procedurile liberarilor au fost barbare, mișelești și repudiate de lumina secolului nostru, asigurarea ordinii publice de către guvernul actual se face în condiții normale, umane dar în același timp cu eficacitate. Cu mult mai multă eficacitate decât cum se asigură ordine publică de călăii lui Guță Tătorescu. Am înțeles să relevăm — deci această deosebire între partidul național-țărănesc și partidul liberal. Aceasta a fost semn-

nificația reală pe care am dat-o și o dăm simulacului de complot fascist.

Iar în altă ordine de idei putem afirma cu certitudine că la noi n-a sosit încă timpul de a ne aventura în neantul iluziilor marxiste, pacifiste, fasciste și celorlalte etichete pe cari conservatorismul țărânului român

Rostul voinicilor.

Organizarea cetelor de voinici a stărnit vii aprobări în rândurile strâns unite ale țărânilor și intelectualilor noștri dornici de mai bine, — precum și vehemente dar răslețe atacuri din partea paraziților de ieri ai tuturor capitolelor bugetare, încăpute timp de zece ani, fără nici un control, pe mâinile lor vandale. Această reacție, care depășește cadrele unei simple manifestațiuni politice și se nădărează în noua orientare politico-socială a țării noastre, e demnă de remarcat. Într'adevăr trebuie să recunoaștem că voinicii nu pot fi pe placul dinastiei dela Florica unde, în închipirea bolnavă a aceluia care plânge actualmente în barbă pentru că treburile țării merg și fără augusta lui pricepere inginerescă, se plămădesc vedenii groasnice și se întrezăresc fapte apocaliptice, menite să distrugă tot ceea ce s'a făcut dela unirea cea mică incoace. Liberalismul lor politic, organizat pe căprării, a aruncat în fața tineretului boierescul lui dispreț. Și e explicabil. Ce însemna sufletul creator al tineretului și ce rost ar fi putut avea el acolo unde Dalai Lama venea la putere când credea el de cuviință, svârbind doar cărămizi; unde linia de conduită politică era chinezescă fixată de antecedenti și unde nici chiar votul, a cărui liberă exercitare era trâmbitată la toate răspârșile, nu era necesar deoarece, ca în basmele cari ne-au fermecat copilăria, urnele se umpleau peste noapte pentru a se demonstra apoi străinătății și țării mai ales, popularitatea acelor cari nu se sfiesc să se confunde mereu cu istoria statului însuși.

Această osificare a dus fatal la situația de astăzi. Dela impunătoarea adunare națională dela Alba Iulia și dela venirea la putere a guvernului Maniu, ideea organizării cetelor de voinici vine să arate, odată mai mult, redemptarea maselor populare și credința ce pun ele în aceia cari dețin actualmente rosturile vieții noastre publice. Un suflu de regenerare flutură pe întinsul țării iar la sfîșierea steagurilor voinicilor ochii bătrânilor fărâma sub gene lacrimi de credință și de speranță în ziua de mâine. Aceasta e realitatea.

Dar boșorogii vremii pierzând terenul de sub picioare și buimăciți de realitatea care le rânjește în fața, din fotoliul comod al saloanelor întrețin o atmosferă alarmantă, căutând să înșele buna credință a pușinilor cari mai stau să asculte notele stridente ale mandolinii lor descordate.

În ciuda sfortărilor lor tineretul, se organizează. Dar această organizare nu poate îngrijora pe nimeni căci voinicii nu sunt uzurpatorii orânduirilor noastre constituționale ci o puternică expresie a moralei colective, organizată în vederea asanării vieții noastre politice, bajocorită și umilită de horosatrapii samsari, — mărunți vehiculi ai marilor hrăpărești, cu numele cărora țărâncelii își sperie noaptea copiii.

Grija acordată poporului de către exponenții lui firești va face încă mult sânge rău desamăgiților organizatori de „oțeliști” averescani și „vestitori”, liberali — va face pentru că oțeliștii sunt o creație imaginară iar vestitorii, reduși la rolul simplu de valeți, nu au ce vesti decât aceea ce știm cu toții că: „Familia Brătienilor e singura în măsură etc” etc.

le-a repudiat întotdeauna, categoric. Democrația românească e mult mai tânără și mai promițătoare, mai eficientă și mai energetică decât să capituleze în fața vre-unei alte doctrine politice.

N'a făcut-o în fața oligarhiei organizată banditește a liberalilor și n'o va face cu atât mai vârtos în fața vre-unui august stoica oarecare.

Bazil Gruia.

numeroasele și însemnatele ameliorări ce s'au adus băilor sărate.

Parcul minunat din imediata apropiere a băilor (unde acum câțiva ani erau niște băltoace pestilențiale), cu gropurile minunate de flori și fântânile arteziene cari îl înconjoară; apoi arena de tenis excelent îngrijită și strandul situat în dreapta parcului la câțiva pași, sunt ameliorări vrednice de a fi relevate, pentru că ele dau însăși viață și farmec băilor și prin aceasta celor cari au venit în Uioara să se recreieze sau să-și petreacă.

Apoi sunt de subliniat îmbunătățirile din interiorul băilor. Mai ales trebuie încrestat aici, că față de anii trecuți acum s'a aranjat pentru odihna de după baie o cameră mare cu dormeze, față de cele câteva paturi de mai înainte.

Se știe, că pentru reumatici, odihna după o baie sărată e absolut necesară și hotărâtoare în căutarea sănătății.

Pentru ca vilegiaturistului dornic de odihna și recreație să nu-i lipsească conducerea băilor a angajat excelența muzică militară din Aiud, care cântă regulat înainte de masă, după masă și seara.

Iar în acest loc trebuie amintit și chioscul-bușet al d-lui Voicu, unde după baie, ascultând, o muzică plăcută, se poate bea un pahar de bere răcoritor — lângă o porție de salamă de Sibiu și altceva... este meritul actualului conducător a Salinelor că nu s'a măr ginit numai la îngrijirea băilor cu tot ce este distractiv și frumos. Ci cu deosebită răvnă a început lucrările necesare pentru o nouă mină, care în curând va fi terminată. Mărinind astfel simțitor însemnătatea acestui oraș — alduit de Dumnezeu cu un subsol atât de bogat.

Intr'o consfătuire recentă a frunțășilor organizației național-țărăniștilor locale, s'a hotărât că în curând să se înceapă cu zor ORGANIZAREA VAINICILOR din plasa Uioara. În timp de o lună, se crede că plasa Uioara va fi complet organizată.

Crema de față „Fortuna”
Albește ca spuma
Te face frumoasă
Ca o zână crăiasă
O poți afla întotdeauna
La Farmacia „Fortuna”.

Cereți și prin postă dela Farmacia „Fortuna”, Cluj, Piața Unirei 33.

Carierul băilor.

Uioara care peste iarnă îmbracă aspectul monoton de orașel pierdut pe malul stâng al Mureșului, pare acum în sezon, un centru de sgomotoasă circulație și ritm modern. Aceasta se observă cu regularitate în toate zilele frumoase, căci atunci în afară de oaspeții permanenți ai băilor, sosesc în Uioara o multitudine de mașini și autobuse cu vilegiaturisti din Aiud, Cluj, Teiuș, Turda și alte orașe din nu prea mare depărtare.

Acest aflux de multime dornică de recreație și petrecere, care dă în sezonul băilor un alt aspect Uioarei, își găsește explicația în primul rând în

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

On. Rectoratul Universității, Cluj. Zilele aceste v'am trimis următoarea cerere, pe care Vă rugăm, să binevoiți a o rezolvi numai de cât și cu voinicească precădere, căci cazul necesită mare urgență. Iar ca nu cumva mâini „criminale” să sustragă cererea ce v'am trimis, o rereproducem și aici: „Noi — Redacția Specială „Tutankamen” — Cu onoare Vă rugăm, a admite clientului nostru Tavi, fost Ministru de Interne și un fel de Șeful de ceva partid politic, să poată relua, frecventarea cursurilor universitare, întrerupte din motive dictatoriale. Clientul nostru dovedește cu acte mai mult sau mai puțin... că a fost înscris timp de 3 semestre la Budapesta și acum deși în baza pactului, dela Ciucea și-ar putea continua studiile la Budapesta, ține ca cu orice Rector să aibe și ceva școală românească, fie cât de cât, fie chiar și numai un semestru. Clientul nostru merită Dle Rector toată considerația ce i-o păstrați D-voastre. În zile grele pe lângă că era, student a fost și Ministru de Interne apărându-și interesele prin „Foc și pară”. Cu „Chibrit și amnar” și conform ordinelor dl Răscani pentru bandele oțeliste ale Oțeliștilor a „înghițit” și cazul dela Ruși, Dle Rector, nu uitați cumva de el, Vă rugăm O. P., O. P., O. P. (O pentru Dumnezeu) de 13 milioane ori. O. P. Domnule Rector! „Biruința” unui student e și cinstea dascălilor săi. Noroc că l'au crescut la Budapesta și așa n'a fost mănăit nici un profesor român de politica fostului elev. Vă rugăm respectuos, ai purta lui Tavi grija și stima ce i-o purtăm și noi, căci merită ori-ce sollicitudine. Noi ne vom ocupa mereu de el, D-voastră, cel puțin acum odată cercetați-i actele studențești... O. P. I... O. P. (O

pentru Dumnezeu) Binevoiți a primi dl. Rector asigurarea stimei etc. etc.”

D. Ics Iqec. com. Verhogoala. Telegrama circulară a vestitorului de Onoare sună astfel: „În cameră declarăm disolvarea voastră bandelor liberale vestitor. Viitorul cenzuratumia, aceasta declarație, continuați pe orice preț (chiar și 5000 lei, pro. căpătina vestitorul). Organizarea bandelor noastre, eu mereu desmînțit, voi mereu urcând „Orice preț”-ul organizației. Mi-e în fire să zic, una și să fac contrariul, iar fără cenzură nu mă simt bine. Cu bine al vostru Jani Dukas vestitor, dar numai onorific.

Dl. S. Bădărău, com. Năsbăteni. Ai dreptate. Am fost și eu de față la Cameră, când Dl. Ogoga, a spus clar, că invitându-l anume pe Dl. Rector Iorga speră să-l știe prezent la interpellarea sa. Nu înțelege deci de ce dl. Profesor Iorga n'a înțeles, să vină, în ziua aceea la Cameră. Sigur Dle Bădărău! ai dreptate, căci Rectorul Iorga, nu poate participa la vorbirile tuturor studenților săi.

Dl. Filodor Strâmbu, com. Caraghiolești. Organul banditului Tancred definește astfel o șosea, pe care au îngrijit-o liberalii cu slugile lor averescanii timp de zece ani... nemănumerate gropi, așezate unele lângă altele și cari în România poartă denumirea generică de... șosele... „Gura păcătoșului spune adevărul”, ori „Bagă-l de slugă și te scoate din casă”. Se potrivește admirabil.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN